

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายเฉลิมพล เอกอรุ ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๕/๒๕๕๓

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๘ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๘ อยู่ในหมวด ๑๑ องค์การตามรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๒ องค์การอื่นตามรัฐธรรมนูญ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่ามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วรรคสอง บัญญัติให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและแผนอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติต้องให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความเห็นก่อนพิจารณาประกาศใช้ วรรคสาม บัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ วรรคสี่ บัญญัติให้มีสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สำหรับพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้มีการจัดตั้งสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานธุรการของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ในการประสานข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างคณะรัฐมนตรีกับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้มีสภาที่ปรึกษา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในปัญหาต่าง ๆ โดยสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยตรง

พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดการได้มาซึ่งสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๒๑ คน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทแรกมาจากผู้แทนภาคราชการ จำนวน ๙ คน ได้แก่ ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นประธาน ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน อธิการบดีของสถาบันราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และประเภทที่สองมาจากผู้แทนภาคเอกชน จำนวน ๑๒ คน เช่น ผู้แทนสถาบันภาคการผลิต ผู้แทนสหภาพแรงงาน ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ผู้แทนสื่อมวลชน เป็นต้น องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาในแต่ละประเภทได้มีระบบคัดกรองบุคคลเข้ามาเป็นกรรมการสรรหาอย่างเป็นอิสระแก่กัน สำหรับผู้แทนภาคราชการที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเลือกกันเองให้เหลือสี่คนนั้น แม้ตำแหน่งปลัดกระทรวงจะถือว่าอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของฝ่ายบริหาร แต่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงเป็นผู้ที่เป็นข้าราชการประจำที่อาวุโสที่สุดในกระทรวง ผ่านการรับราชการมานานพอสมควร ย่อมเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์สูง และเชื่อถือได้ว่าต้องปฏิบัติหน้าที่กรรมการสรรหาด้วยความเป็นอิสระ นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาเทียบจำนวนของผู้แทนภาคราชการกับผู้แทนภาคเอกชนในคณะกรรมการสรรหาแล้ว ก็เห็นได้ว่าองค์ประกอบของผู้แทนภาคราชการในคณะกรรมการสรรหา มีสัดส่วนน้อยกว่าผู้แทนภาคเอกชน คณะกรรมการสรรหาจึงมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้รับการสรรหาอันประกอบกันเป็นสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมชาติย่อมมีสถานะเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นอิสระ

จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๘

นายเฉลิมพล เอกอรุ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ